

1.1.2004-30.6.2004 TARİHLERİ ARASINDA GÜNLÜK KAZANCIN TABANIN ALTINDA OLMASI HALİNDE FARK ÜZERİNDEN HESAPLANAN PRİMLERİN HAZİNE TARAFINDAN KARŞILANMASI HAKKINDA SİRKÜLER SİRKÜLER NO: 2004/36 1

İstanbul, 06.02.2004

2004/31 no'lu sirkülerimizle duyurulmuş olan; 1 Ocak 2004 Tarihinden İtibaren Geçerli Yeni Ssk Prim Taban Ve Tavanı İle Günlük Kazancın Tabanının Altında Kalması Halinde Fark Üzerinden Hesaplanan Primlerin 1.1.2004-30.6.2004 Tarihleri Arasında Hazinece Karşılanmasının usul ve esasları Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının 29.01.2004 tarihli ve 16-306 Ek Genelgesi ile belirlenmiş bulunmaktadır.

Uygulama ile ilgili örnekler de içeren ve yeterince açık olan ve ek açıklama gerektirmeyen sözkonusu tebliğ sirküler ekinde gönderilmiştir.

Genelge ekinde yer alan bordro ve bildirge örnekleri www.alomaliye.com sitesinde mevcuttur.

Bilgilerinize sunulur.

Saygılarımızla,

A R K A N & E R G İ N
ULUSLARARASI DENETİM VE
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK
ANONİM ŞİRKETİ

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
SOSYAL SİGORTALAR KURUMU BAŞKANLIĞI
SİGORTA İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sigorta Primleri Daire Başkanlığı

SAYI : B.13.2.SSK.5.01.08.00/VIII-031/63761

KONU : Asgari ücret ve 506 sayılı Kanundayapılan değişiklikler.

ANKARA
29/01/2004

G E N E L G E
16- 306 Ek

Bilindiği gibi; 22.5.2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesi gereğince, iş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin asgari ücretini tespit etmekle görevli Asgari Ücret Tespit Komisyonunca; 01.01.2004 ile 30.06.2004 tarihleri arasında geçerli olmak üzere, 16 yaşını doldurmuş işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretleri 14.100.000.-TL (aylık 423.000.000.-TL); 16 yaşını doldurmamış işçilerin bir günlük normal çalışma karşılığı asgari ücretleri ise 12.000.000.-TL (aylık 360.000.000.-) olarak tespit edilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan; 28.01.2004 tarihli, 25360 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 5073 sayılı Kanun ile 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesinin birinci fıkrası değiştirilmiş olup, söz konusu değişik fıkra; “Bu Kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazancın alt sınırı 18.321.000.-TL, üst sınırı ise alt sınırın beş katıdır. Günlük kazanç alt sınırı her yıl 1 Ocaktan geçerli olmak üzere, yıllık programda öngörülen yıl sonu tüketici fiyat indeksi tahmini artış oranı kadar artırılarak bulunan tutara, gayri safi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı tahmini artış oranı uygulanmak suretiyle belirlenir. Ancak yıl içinde, tüketici fiyat indeksi artış oranının yıl sonu için öngörülenden daha yüksek gerçekleşmesi halinde, öngörülen oranın aşıldığı ayı takip eden ay başından geçerli olmak üzere günlük kazanç alt sınırı Bakanlar Kurulunca yeniden belirlenir. Bu şekilde belirlenecek günlük kazanç alt sınırının hesabında 1.000 liranın kesirleri 1.000 liraya tamamlanır.”

Denilmektedir.

01.01.2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklik uyarınca alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulacak günlük kazancın alt sınırı 18.321.000.-TL, üst sınır ise alt sınırın beş katı olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, aynı Kanunun 13 üncü maddesi ile 506 sayılı Kanuna eklenen Geçici 90 ıncı maddesinin birinci fıkrası gereğince, 01.01.2004 ile 30.06.2004 tarihleri arasında; sigortalının günlük kazancı, bu Kanunun 78 inci maddesine göre belirlenen günlük kazancın alt sınırının altında ise, bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait işverence ödemesi gereken sigorta primlerinin, işsizlik sigortası priminin ve sosyal güvenlik destek priminin sigortalı ve işveren hisselerinin tümünün, bu tarihler arasındaki aylara ait prim tahakkukuna esas belgelerin en geç 02.08.2004 tarihine kadar verilmesi kaydıyla Hazinece karşılanması icabetmektedir.

Yapılan bu yasal düzenlemeler üzerine uygulanacak işlemler aşağıda açıklanmıştır.

I- ALINACAK PRİM VE VERİLECEK ÖDENEKLERİN HESABINA ESAS TUTULAN GÜNLÜK VE AYLIK KAZANÇLARIN ALT VE ÜST SINIRLARI:

a. ÖZEL SEKTÖR

01.01.2004 tarihinden itibaren;
Günlük alt sınır : 18.321.000.-TL
Aylık alt sınır : 18.321.000 x 30 = 549.630.000.-TL

1.1.2004-30.6.2004 TARİHLERİ ARASINDA GÜNLÜK KAZANCIN TABANIN ALTINDA OLMASI HALİNDE FARK ÜZERİNDEN HESAPLANAN PRİMLERİN HAZİNE TARAFINDAN KARŞILANMASI HAKKINDA SİRKÜLER SİRKÜLER NO: 2004/36

3

Günlük üst sınır, günlük alt sınırın beş katı olduğundan;
Günlük üst sınır : 18.321.000 x 5 kat = 91.605.000.-TL
Aylık üst sınır : 91.605.000 x 30 = 2.748.150.000.-TL

b. KAMU SEKTÖRÜ

2003/Aralık ayının ikinci yarısı için alt sınır : 244.275.104.-TL
(15.267.194.-TL x 16 gün = 244.275.104.-TL)
2004/Ocak ayının ilk yarısı için alt sınır : 256.494.000.-TL
(18.321.000 x 14 gün = 256.494.000.-TL)
15.12.2003-14.01.2004 devresi için alt sınır : 500.769.104.-TL
15.01.2004 tarihinden sonrası için günlük alt sınır : 18.321.000.-TL
15.01.2004 tarihinden sonrası için aylık alt sınır : 549.630.000.-TL
2003/Aralık ayının ikinci yarısı için üst sınır : 1.221.375.520.-TL
(76.335.970.-TL x 16 gün = 1.221.375.520.-TL)
2004/Ocak ayının ilk yarısı için üst sınır : 1.282.470.000.-TL
(91.605.000.-TL x 14 gün = 1.282.470.000.-TL)
15.12.2003-14.01.2004 devresi için üst sınır : 2.503.845.520.-TL
15.01.2004 tarihinden sonrası için günlük üst sınır : 91.605.000.-TL
15.01.2004 tarihinden sonrası için aylık üst sınır : 2.748.150.000.-TL

II- HAZİNECE KARŞILANACAK PRİMLER:

Asgari Ücret Tespit Komisyonununun 30.12.2003 tarihli, 2003/1 sayılı kararına göre, 01.01.2004-30.06.2004 tarihleri arasında geçerli olmak üzere 16 yaşından büyük ve küçükler için tespit olunan asgari ücretlerin, 4857 sayılı İş Kanununa tabi olan ve olmayan işyerleri arasında ayırım yapılmaksızın uygulanması gerekmektedir.

506 sayılı Kanununun 78 inci maddesi uyarınca belirlenen alt sınır (549.630.000.-TL) ile Asgari Ücret Tespit Komisyonunca 16 yaşından büyük ve küçükler için ayrı ayrı tespit edilen asgari ücretler arasındaki farka ait sigorta primleri, aylık sosyal güvenlik destek primi ve işsizlik sigortası primlerinin tümünün bahis konusu 78 inci maddenin üçüncü fıkrası uyarınca işverence ödenmesi icabetmekte ise de, yukarıda belirtilen Geçici 90 inci madde gereğince, her iki ücret (alt sınır ile 16 yaşından büyük ve küçükler için belirlenen asgari ücretler) arasında kalan tutar üzerinden hesaplanacak primlerin sigortalı ve işveren hisselerinin, 01.01.2004 ila 30.06.2004 tarihlerine ilişkin kısmı özel ve kamu sektörü ayırımı yapılmaksızın Hazinece karşılanacağından, 78 inci maddenin üçüncü fıkrasının bu dönem için uygulanmaması gerekmektedir.

Ancak, sözü geçen döneme ilişkin fark primlerin Hazinece karşılanabilmesi için;

a) 2004/Ocak, Şubat, Mart ve Nisan ayları için düzenlenmesi gereken aylık sigorta primleri bildiregeleri ve aylık sosyal güvenlik destek primi bordrolarının bu aylardaki kazançları 549.630.000.-TL'nin altında olanlar için ayrı (Ek-1), 549.630.000 TL ve bunun üzerinde olanlar için ayrı (Ek-2) düzenlenecektir.

Buna karşılık; söz konusu aylara ilişkin 2004/I inci dönem bordrosu, asgari ücretler ile prime esas kazancın alt sınırı arasındaki farklılık üzerinde durulmaksızın tek bordro şeklinde tanzim olunacaktır. Başka bir anlatımla kazançları 549.630.000 TL'nin altında olanlar bu sınır, 549.630.000 TL'nin üzerinde olanlar ise, aylık sigorta primleri bildiregelerinde ve aylık sosyal güvenlik destek primi bordrosunda kayıtlı brüt ücretleri üzerinden gösterilecektir.(Ek-3)

Örnek : Bir işyerinde 2004/Ocak ayında çalışan (3) sigortalının ay içindeki prim ödeme gün sayısı ve kazançları aşağıdaki gibi ise;

Prim ödeme

Sigortalı	Gün Sayısı	Günlük ücreti	Bu ayda bildirilen ücreti
(A)	30	14.100.000.TL.	423.000.000.TL.(Alt sınırın altında)
(B)	20	16.000.000.TL.	320.000.000.TL.(Alt sınırın altında)
(C)	15	60.000.000.TL.	900.000.000.TL.(Alt sınırın üstünde)

Bu sigortalılardan ücretleri, prime esas kazancın alt sınırı altında olan (A) ve (B) için yukarıda belirtilen aylık ücretler üzerinden ayrı, ücreti, prime esas kazancın alt sınırının üzerinde olan (C) içinse ikinci bir aylık sigorta primleri bildirgesi düzenlenecek, ancak bu üç sigortalıdan dolayı tek bir dönem bordrosu tanzim olunacaktır.

Bu durumda;
Hazinece Karşılancak

Sigortalı SPEK Alt Sınırı Aylık Ücret Primin Matrahı

(A) 549.630.000.TL. - 423.000.000.TL. = 126.630.000.TL.

(B) 549.630.000.TL X 20 - 320.000.000.TL = 46.420.000.TL.

30

TOPLAM =173.050.000.TL

Bu şekilde bulunan toplam 173.050.000.TL tutarındaki Ocak ayı kazanç farkı üzerinden tahakkuk edecek sigorta ve işsizlik sigortası primlerinin sigortalı ve işveren hisselerinin tümü Hazinece karşılanacağından, bu primlerin işverence ödenmesi bahis konusu olmayacaktır.

Sigortalı (C)'nin bildirilen ücreti, prime esas kazancın alt sınırının üzerinde olduğundan, bu sigortalıdan dolayı Hazinece karşılanacak herhangi bir tutar olmayacaktır.

b) 16.01.2004 tarih ve 25348 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin 20 inci maddesi uyarınca 2004/Mayıs ayından başlanarak her ay için aylık prim ve hizmet belgesi düzenlenmesi gerektiğinden, 2004/Mayıs ve Haziran ayları ile ilgili olarak, kazançları 549.630.000.-TL nin altında ve üstünde olan sigortalılar için de yine ayrı ayrı belge düzenlenecektir.

Ancak, bu aylardaki kazançları, 506 sayılı Kanununun 78 inci maddesine göre belirlenen alt sınırın altında olan sigortalıların sigorta primine esas kazanç tutarları, aylık prim ve hizmet belgesinde sigortalıların ismen gösterilmesi gereken alt bölümündeki prime esas kazançlar satırına 549.630.000.-TL olarak yazılacaktır. (Ek-4)

Buna karşılık, aynı işyerinde 2004/Mayıs ve Haziran aylarında çalışan ve prime esas kazançları 549.630.000 TL ve üzerinde olan sigortalılar için de, ayrı bir aylık prim ve hizmet belgesi düzenleneceğinden, söz konusu belgenin üst ve alt bölümlerinde, bu sigortalıların 549.630.000 TL ve üzerindeki prime esas kazanç tutarlarına aynen yer verilecektir. (Ek-5)

c) Anılan aylara ait bu belgelerin, 31 Temmuz ve 1 Ağustos 2004 tarihlerinin hafta sonu tatiline rastlaması nedeniyle, en geç 02.08.2004 tarihine kadar verilmiş olması gerektiğinden, 02.08.2004 tarihinden sonra verilecek söz konusu belgelerden dolayı (belgelerin niteliğinin asıl veya ek olup olmadığı üzerinde durulmaksızın) Geçici 90 ıncı madde hükmü uygulanmayacaktır.

d) Sigortalılar ile ilgili prim belgelerinin re'sen düzenlenmesi halinde, (kazançları alt sınırın altında olan sigortalı varsa) Geçici 90 ıncı madde hükmü bu durumda da uygulanacak, ancak asgari işçilik uygulamasında söz konusu madde üzerinde durulmaksızın 16-118 Ek sayılı Genelgeye göre işlem yapılacaktır. Başka bir anlatımla, ön değerlendirme işlemi sırasında işverence verilen bildirelerde kayıtlı kazançlar toplamı, bildirilen kazançlar olarak dikkate alınacağından, Hazinece karşılanan fark primin matrahı, Kuruma bildirilen kazançlar olarak değerlendirilmeyecektir.

Diğer taraftan, sigortalıların, aylık sigorta primleri bildirelerinde, aylık sosyal güvenlik destek primi bordrolarında ve aylık prim ve hizmet belgelerinde, kazançları 549.630.000.-TL'nin altında gösterilen miktarlar ile bordroda kayıtlı prime esas kazançları arasında mutabakatsızlık olmakla birlikte, gerek prim tahakkuk makbuzlarında, gerekse işyeri H/C kartlarında, işverence verilen bildirelerde kayıtlı matrah, bu matrahın işverence ödenecek prim tutarı ile Hazinece karşılanan prim ve buna tekabül eden sigorta primine esas kazanç tutarı ayrı ayrı yer alacağından, belgeler arasındaki mutabakatsızlık üzerinde durulmayacak, bu nedenle de bildire-bordro mutabakatını sağlamak için işverenlerden kazançlar arasındaki farkın giderilmesi amacıyla ek bildire istenilmeyecektir.

Hazinece karşılanması gereken ay içerisindeki sigorta primleri, işsizlik sigortası primi ve aylık sosyal güvenlik destek primi tutarları, ayrı ayrı olmak üzere her ay primlerin ödenmesi gereken ayı izleyen ayın 15 ine kadar Muhasebe ve Mali İşler Daire Başkanlığına bildirilecektir.

III- İŞSİZLİK SİGORTASI PRİMLERİ

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 49.maddesi uyarınca ödenecek işsizlik sigortası priminin 1.1.2004 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 506 sayılı Kanunun 78 inci maddesine istinaden belirlenen sigorta primine esas kazancın alt ve üst sınırları dikkate alınmak suretiyle alınması gerekmektedir. Buna göre, işsizlik sigortası priminin, günlük 18.321.000.-TL, (aylık 549.630.000.-TL) lık alt sınır ile günlük 91.605.000.-TL, (aylık 2.748.150.000.-TL) üst sınır dikkate alınarak hesaplanması gerekmektedir.

Ancak, 01.01.2004 ile 30.06.2004 tarihleri arasında günlük kazançları, sigorta primleri hesabına esas tutulacak günlük kazanç alt sınırının altında olan sigortalıların, her iki kazanç arasındaki farka ilişkin işsizlik sigortası priminin sigortalı ve işveren hissesinin tümü Hazinece karşılanacağından, bu tutarlar hakkında da yukarıda belirtildiği gibi işlem yapılacaktır.

IV- GECİKME ZAMMININ HESABINDA YAPILAN DEĞİŞİKLİK

5073 sayılı Kanunun 12 nci maddesi ile, 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin beşinci fıkrasına "Hazine Müsteşarlığınca açıklanacak" ibaresinden sonra gelmek üzere "bir önceki aya ait" ibaresi eklendiğinden ve bu değişiklik 01.02.2004 tarihinden itibaren yürürlüğe girdiğinden, süresinde ödenmeyen prim ve diğer alacaklardan (EKP, özel işlem ve damga vergisi hariç) dolayı gecikme zammı hesaplanırken, 2004/Şubat ve sonraki aylar için, ayrı ayrı Hazine Müsteşarlığınca bir önceki ay için açıklanacak Türk Lirası cinsinden iskontolu ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin aylık ortalama faizi oranında gecikme zammı uygulanacaktır.

Örneğin, 2003/Eylül ayına ilişkin prim tutarının 2003/Ekim ayında ödenmesi gerektiği halde 10.03.2004 tarihinde ödenmesi durumunda, 1 Kasım 2003 tarihinde % 10 oranında arttırılmak suretiyle bulunan tutara, bileşik bazda uygulanmak suretiyle 2003/Kasım, Aralık ve 2004/Ocak ayları için bu aylara ait ortalama faiz oranı, 2004/Şubat ayı için 2004/Ocak ayına ait ortalama faiz oranı uygulanacak, ödemenin yapıldığı 2004/Mart ayı içinse 2004/Şubat ayına ait faiz oranı uygulanmak suretiyle 10 günlük gecikme zammı hesaplanacaktır.

V- ÇIRAKLAR VE ÖĞRENCİLER İÇİN

3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununun 25 inci maddesinin 4 üncü fıkrası uyarınca aday çırak, çırak ve işletmelerde beceri eğitimi gören öğrencilerin, sigorta primine esas kazanç tutarları, Asgari Ücret Tespit Komisyonunca 16 yaşından büyük ve küçük işçiler için tespit edilen asgari ücretlerin % 50'si olduğundan, bunların sigorta primlerine esas aylık kazanç tutarı, 16 yaşından büyükler için 211.500.000.-TL, 16 yaşından küçükler için ise 180.000.000.-TL olarak uygulanacaktır. Aday çırak, çırak ve öğrencilerin sigorta primlerinin ödenmesinde Geçici 90 ıncı madde hükmü dikkate alınmayacaktır.

VI- İDARİ PARA CEZALARI

506 sayılı Kanunun 4958 sayılı Kanun ile değiştirilen 140 ıncı maddesi gereğince 01.01.2004 tarihinden itibaren işlenecek fiiller için uygulanacak idari para cezaları, 4857 sayılı İş Kanununa göre Asgari Ücret Tespit Komisyonunca 16 yaşından büyük işçiler için tespit edilen 423.000.000.-TL asgari ücret dikkate alınarak hesaplanacaktır.

VII- DİĞER DEĞİŞİKLİKLER

5073 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ile 506 sayılı Kanunun 79 uncu maddesine; 11 inci maddesi ile de Ek 42 nci maddesine eklenen fıkralar ile ilgili olarak yapılacak işlemler hakkında ayrıca talimat verilecektir.

Bilgi edinilmesini, gereğinin buna göre yapılmasını rica ederiz.

Sait ERSOY Nazmi GÜLEYÜPOĞLU
Genel Müdür V. Kurum Başkanı V.